

Monumentnummer*: 15950

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 9 maart 1967
Kadaster deel/nr: 82910/177

<i>Woonplaats*</i>			<i>Gemeente*</i>		<i>Provincie*</i>	
Geertruidenberg			Geertruidenberg		Noord-Brabant	
<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Elfhuizen	3		4931 AX	Geertruidenberg		
<i>Kadastrale gemeente*</i>			<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Geertruidenberg			B			2815

*Rijksmonumentomschrijving***

Ned. Herv. Kerk. Oorspronkelijk aan St.Gertrudis gewijd, in 1310 tot kapittelkerk verheven, waarna een (12e eeuws?) tufstenen basiliekje vervangen werd door een gebouw dat, na geleidelijke groei in de 14e, 15e en 16e eeuw, thans bestaat uit een aan de noordzijde ingebouwde toren (eigendom van de Gemeente Geertruidenberg), een driebeukig hallenschip, dwarsarmen met veelhoekige sluiting en een hoger, eveneens veelhoekig gesloten koor met onvoltooide krocht. Een deel van de toren, een midden- en een zuidbeuk van het schip en het koor met de krocht, alles nog zonder gewelven, waren ver gereed toen in 1420, bij de inval van de Dordtenaren, de kerk door brand beschadigd werd. Daarna werd de krocht dichtgegooid, de zuidarm van het transept werd in 1439 voltooid, de toren in 1447. De noordarm en de noordbeuk kwamen onderscheidenlijk tegen 1500 en omstreeks 1539 tot stand. Bij het beleg van 1593 werd vooral de toren zwaar beschadigd, waarna definitief herstel eerst in 1768 volgde, naar ontwerp van Philips Willem Schonck; omstreeks dezelfde tijd zijn de gebeeldhouwde hardstenen hekpalen (door Guiliam Carrier?) voor de westingang en aan de noordzijde, bij de Vishal, geplaatst en is de kerkhofmuur herbouwd. Restauraties van de kerk in 1876-1886 en in 1955 vv. Inwendig: houten tongewelven over de gehele kerk, op ronde kolommen. Behalve vele grafzerken een epitaaf met marmeren borstbeeld voor de stadscommandant Stephanus Coopius, omstreeks 1640; een tweede, eenvoudiger, voor zijn opvolger Dominicus Cassipinus (gestorven 1651); koperen doopvont in Lodewijk XVI stijl uit 1741; tekstborden met geschilderd rolwerk uit 1582, 1583, 1596; bord met pilasteromlijsting en geschilderd gezicht op de stad uit 1616; een negental wapenborden uit de XVIIIe eeuw. Voorts witmarmeren grafmonumenten voor schout-bij-nacht J.A. Zoutman, uit 1845, en voor J. Lagerwey (gestorven 1844). Klokkenstoel met gelui bestaande uit een klok van C. en D.J. Ouderogge, 1647, diam. 75 cm, en een klok van J. van Venloe, 1447, diam. 120 cm. Eenklaviers orgel, in 1861 gemaakt door J.J. Vollebregt en Zoon.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Gerestaureerd in 1983.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerk